

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПІДТРИМКА
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ

ПАМ'ЯТКА

ЩОДО ОПЛАТИ ПРАЦІ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

Київ 2023

СТРУКТУРА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Напрямки, за якими здійснюється оплата праці в ЗСУ:

- ❖ ЗП працівників державних органів;
  - ❖ ЗП працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери (для загальних (наскрізних) професій);
  - ❖ ЗП працівників закладів освіти;
  - ❖ ЗП працівників науково-дослідних установ (підрозділів) Збройних Сил України;
  - ❖ ЗП працівників медичних закладів;
  - ❖ ЗП працівників культури;
  - ❖ ЗП працівників спортивних організацій;
  - ❖ ЗП членів екіпажів морських (рейдових) суден забезпечення, працівників берегових організацій гідрографічної та пошуково-рятувальної служб Військово-Морських Сил Збройних Сил України;
  - ❖ ЗП працівників (невійськовослужбовців) льотного, льотно-підйомного складу авіації Сил Збройних Сил України.
-
- ❖ Все про відпустки;
  - ❖ Офіційні роз'яснення органів влади.

Довідкова інформація:

- ❖ Мінімальна ЗП;
- ❖ Прожитковий мінімум;
- ❖ Тарифна сітка посадових окладів;
- ❖ Ставки податків та зборів;
- ❖ Розмір лікарняних залежно від страхового стажу.

НАПРЯМКИ, ЗА ЯКИМИ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ОПЛАТА ПРАЦІ В ЗСУ

Заробітна плата (ЗП)

ЗП працівників (невійськовослужбовців) льотного, льотно-підйомного складу авіації Сил Збройних Сил України

ЗП працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузе (для загальних (наскрізних) професій)

ЗП членів екіпажів морських (рейдових) суден забезпечення, працівників берегових організацій гідрографічної та пошуково-рятувальної служб Військово-Морських Сил Збройних Сил України

ЗП працівників закладів освіти

ЗП працівників науково-дослідних установ (підрозділів) Збройних Сил України

ЗП працівників державних органів

ЗП працівників медичних закладів

ЗП працівників спортивних організацій

ЗП працівників культури

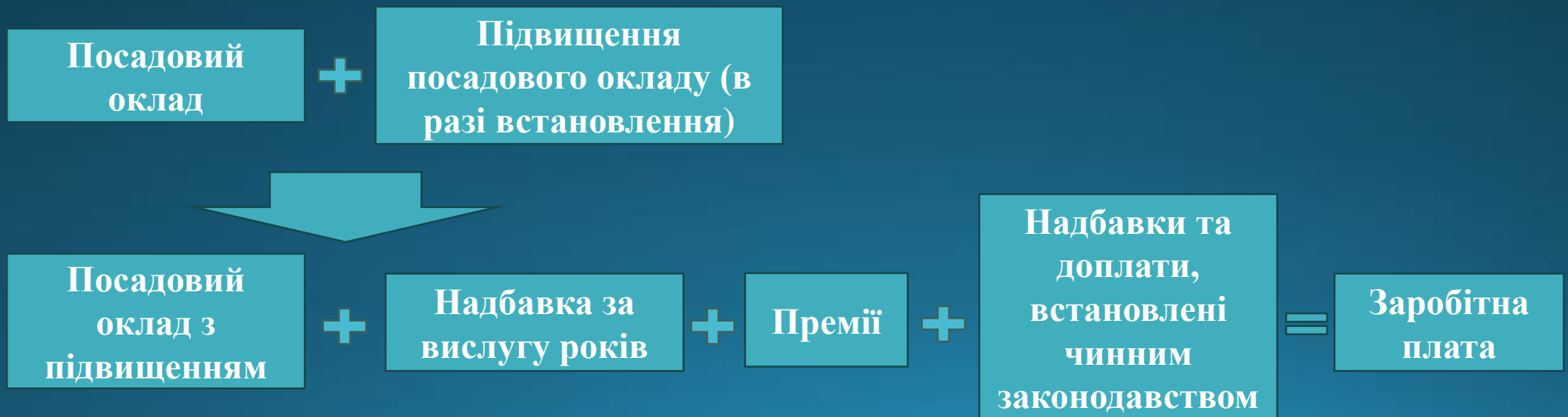

СТРУКТУРА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

- **Основна заробітна плата.** Це - винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці (норми часу, виробітку, обслуговування, посадові обов'язки). Вона встановлюється у вигляді тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для службовців.
- **Додаткова заробітна плата.** Це - винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці. Вона включає доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством; премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій.
- **Інші заохочувальні та компенсаційні виплати.** До них належать виплати у формі винагород за підсумками роботи за рік, премії за спеціальними системами і положеннями, виплати в рамках грантів, компенсаційні та інші грошові і матеріальні виплати, які не передбачені актами чинного законодавства, або які провадяться понад встановлені зазначеними актами норми.

Стаття 2. Структура заробітної плати

(Закон, ВР України, від 24.03.1995, № 108/95-ВР "Про оплату праці")

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

Постанова КМУ від 18.01.2017 № 15

“Питання оплати праці працівників державних органів”

Постанова КМУ від 24.09.2019 № 1112

“Про умови оплати праці працівників державних органів, на яких не поширюється дія Закону України “Про державну службу”

Постанова КМУ від 20.04.2016 № 306

“Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями”

Постанова КМУ від 25.04.2023 № 391

“Деякі питання оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану”

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ НА ОСНОВІ ЄДИНОЇ ТАРИФНОЇ СІТКИ РОЗРЯДІВ І КОЕФІЦІЄНТІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ УСТАНОВ, ЗАКЛАДІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ (ДЛЯ ЗАГАЛЬНИХ (НАСКРІЗНИХ) ПРОФЕСІЙ)

Постанова КМУ від 30.08. 2002 № 1298

“Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери”

Наказ Міноборони від 24.01.2006 № 28

“Про впорядкування умов оплати праці працівників загальних (наскрізних) професій і посад бюджетних військових частин, закладів, установ та організацій Збройних Сил України”

Постанова КМУ від 09.03.1995 № 167

“Про питання оплати праці окремих категорій працівників (невійськовослужбовців) Збройних Сил та інших військових формувань України”

Наказ Міністра оборони України від 17.10. 2000 № 409

“Про затвердження Положення про умови та порядок виплати працівникам Збройних Сил України надбавки за вислугу років”

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Наказ Міноборони від 09.02.2006 № 69

“Про впорядкування умов оплати праці працівників
військових навчальних закладів Збройних Сил України”

**Наказ Міністерства освіти України
від 02.04.1993 N 90**

“Про затвердження Інструкції про оплату праці та
розміри ставок заробітної плати професорсько-
викладацького складу вищих навчальних закладів”

Постанова КМУ від 31.01. 2001 № 78

“Про реалізацію окремих положень частини статті 57 Закону України “ Про освіту”, частини першої статті 25 Закону України “Про загальну середню освіту”, частини другої статті 18 і частини першої статті 22 Закону України “Про позашкільну освіту”

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ (ПІДРОЗДІЛІВ) ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Наказ Міноборони

від 09.02.2006 № 70

“Про впорядкування умов оплати праці
працівників науково-дослідних установ
(підрозділів) Збройних Сил України”

Постанова КМУ

від 14.04.2004 № 494

“Про затвердження Порядку виплати надбавки за стаж наукової роботи”

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Наказ Міноборони

від 23.06.2021 № 173

“Про затвердження Умов оплати праці працівників закладів охорони здоров’я в системі Міністерства оборони України”

Постанова КМУ

від 29.12.2009 № 1418

“ Про затвердження Порядку виплати надбавки за вислугу років медичним та фармацевтичним державних та комунальних закладів охорони здоров’я”

Постанова КМУ від 11.05.2011 № 524

“Питання оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери”

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ КУЛЬТУРИ

Наказ Міноборони

від 28.02.2006 р № 123

“Про впорядкування умов оплати праці працівників установ, закладів та організацій культури Збройних Сил України”

Постанова КМУ від 10.08.2004 № 1018

“Деякі питання оплати праці працівників державних і комунальних архівних установ”

Постанова КМУ від 22.01.2005 № 84

“Про затвердження Порядку виплати доплати за вислугу років працівникам державних і комунальних бібліотек”

Постанова КМУ від 22.01.2005 № 82

“Про реалізацію окремих положень частини другої статті 28 Закону України „Про музеї та музейну справу”

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Наказ Міноборони

від 09.02.2006 № 71

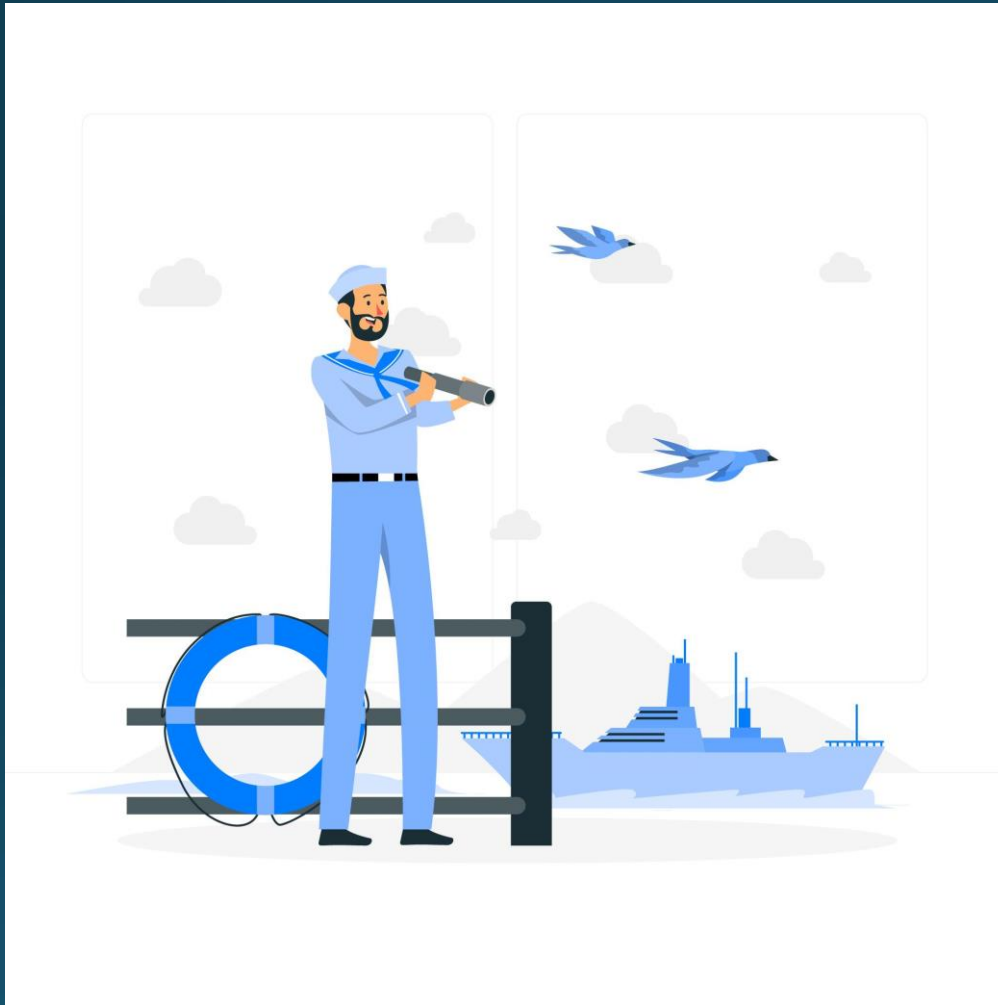
“Про впорядкування Умов оплати праці працівників
спортивних організацій Збройних Сил України”

Наказ Міноборони

від 17.10. 2000 № 409

“Про затвердження Положення про умови та порядок
виплати працівникам Збройних Сил України надбавки
за вислугу років”

**ЗАРОБІТНА ПЛАТА ЧЛЕНІВ ЕКІПАЖІВ МОРСЬКИХ (РЕЙДОВИХ) СУДЕН
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ПРАЦІВНИКІВ БЕРЕГОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ГІДРОГРАФІЧНОЇ
ТА ПОШУКОВО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Наказ Міноборони

від 01.06.2006 № 304

“Про впорядкування умов оплати праці членів екіпажів морських (рейдових) суден забезпечення, працівників берегових організацій гідрографічної та пошуково-рятувальної служб Військово-Морських Сил Збройних Сил України”

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ (НЕВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ) ЛЬОТНОГО, ЛЬОТНО-ПІДЙОМНОГО СКЛАДУ АВІАЦІЇ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Наказ Міноборони

від 25.08.2016 р. № 438

“Про впорядкування умов оплати праці
працівників (невійськовослужбовців)
льотного, льотно-підйомного складу авіації
Сил Збройних Сил України”

ВСЕ ПРО ВІДПУСТКИ

ТРИВАЛІСТЬ ЩОРІЧНОЇ ОСНОВНОЇ ВІДПУСТКИ

"Воєнні" особливості тривалості відпустки

У ч. 1 ст. 12 Закону № 2136 вказано:

1. У період дії воєнного стану надання працівнику щорічної основної відпустки за рішенням роботодавця може бути обмежено тривалістю 24 календарні дні за поточний робочий рік.

Якщо тривалість щорічної основної відпустки працівника становить більше 24 календарних днів, надання не використаних у період дії воєнного стану днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану.

У період дії воєнного стану роботодавець може відмовити працівнику у наданні невикористаних днів щорічної відпустки.

У ст. 6 "Закону про відпустки" зазначено, що основна щорічна відпустка підлягає наданню працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору.

Однак, для окремих категорій працівників відповідними законодавчими актами передбачено більшу тривалість основної щорічної відпустки (понад 24 календарних дні).

ВСЕ ПРО ВІДПУСТКИ

Отже, Закон № 2136 надає право роботодавцю в період дії воєнного стану обмежити тривалість щорічної основної відпустки, тобто надати лише 24 календарні дні за поточний робочий рік (ч. 1 ст. 12 Закону № 2136). Це правило діяло у 2022 році та продовжує діяти в цьому році. Водночас на період дії воєнного стану не діє вимога для роботодавця, визначена у ч. 2 ст. 12 Закону про відпустки: "Невикористану частину щорічної відпустки має бути надано працівнику, як правило, до кінця робочого року, але не пізніше 12 місяців після закінчення робочого року, за який надається відпустка".

Ідеться про **право** роботодавця обмежити тривалість відпустки, **а не про його обов'язок**. Тож він може не застосовувати обмеження й надати щорічну основну відпустку працівнику, у тому числі за поточний робочий рік, повної тривалості.

ВСЕ ПРО ВІДПУСТКИ

Якщо ж він застосовує обмеження під час надання щорічної основної відпустки тривалістю не більше ніж 24 календарні дні за поточний робочий рік, то потрібно врахувати, що:

1) не використані в період дії воєнного стану дні відпустки потрібно надати працівнику після припинення або скасування воєнного стану;

2) у разі звільнення працівника в період дії воєнного стану йому потрібно виплатити грошову компенсацію відповідно до ст. 24 Закону про відпустки.

Узагалі відмовити в наданні щорічної відпустки в період дії воєнного стану роботодавець має право лише в тому разі, якщо працівник залучений до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури (ч. 2 ст. 12 Закону № 2136). Водночас не діє вимога ч. 5 ст. 80 КЗпП та ч. 5 ст. 12 Закону про відпустки, яка передбачає заборону щодо ненадання щорічних відпусток повної тривалості протягом двох років поспіль. Щодо інших працівників це не допустимо.

СВЯТКОВІ ТА НЕРОБОЧІ ДНІ: ЯК ВРАХОВУВАТИ

За загальним правилом під час визначення тривалості щорічних відпусток святкові та неробочі дні, указані у ст. 73 КЗпП, врахуванню не підлягають (ст. 5 Закону про відпустки).

Однак відповідно до ч. 6 ст. 6 Закону № 2136 у період дії воєнного стану для обрахунку тривалості щорічних відпусток:

- не підлягає застосуванню норма ст. 73 КЗпП, якою визначено перелік святкових і неробочих днів;
- не підлягає застосуванню ч. 2 ст. 5 Закону про відпустки: святкові та неробочі дні (ст. 73 КЗпП).

Тобто святкові та неробочі дні, указані у ст. 73 КЗпП, у разі надання відпустки підлягають урахуванню як звичайні календарні дні та не продовжують тривалість відпустки.

СТАЖ ДЛЯ НАДАННЯ ВІДПУСТКИ

Період щорічної відпустки залежить також від стажу роботи працівника на певному підприємстві.

Для надання основної щорічної відпустки (ст. 9 Закону України “Про відпустки”) до часу, який підлягає зарахуванню до стажу, входить, зокрема:

- ✓ час фактичної роботи;
- ✓ час, коли працівник фактично не працював, але за ним згідно із законодавством зберігалися місце роботи (посада) і заробітна плата або йому виплачували допомогу по соціальному страхуванню (лікарняні, декретні);
- ✓ час навчання з урахуванням певних умов.

Слід урахувати, що з **19.07.2022** до стажу щорічної основної відпустки не потрібно враховувати час збереження за працівником місця роботи й посади на підприємстві на час:

- призову на строкову військову службу;
- призову на військову службу за призовом осіб офіцерського складу;
- призову на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період;
- призову на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період;
- прийняття на військову службу за контрактом, у тому числі через укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду.

У перший рік роботи працівник має право на відпустку повної тривалості після закінчення шести місяців безперервної роботи на цьому підприємстві (ст. 10 “Про відпустки”). У разі надання відпустки до закінчення шестимісячного строку безперервної роботи її тривалість визначають пропорційно до відпрацьованого часу. За другий та наступні роки роботи щорічні відпустки може бути надано працівникові в будь-який час відповідного робочого року.

У ст. 10 Закону України “Про відпустки” зазначено повний перелік працівників, яким за їхнім бажанням роботодавець повинен надати щорічну відпустку повної тривалості до закінчення шестимісячного строку безперервної роботи в перший рік роботи.

Розрахунок відпускних та компенсації за невикористану відпустку передбачено Постановою КМУ від 08.02.1995 № 100 “Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати”

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ
МІНІМАЛЬНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА

Згідно зі ст. 8 Закону
“Про Державний бюджет України на 2023 рік”
весь 2023 рік мінімальна зарплата буде складати:

У МІСЯЧНОМУ РОЗМІРІ
6700,00 ГРИВЕНЬ

У ПОГОДИННОМУ РОЗМІРІ
40,46 ГРИВЕНЬ

ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ

Прожитковий мінімум у 2023 році збільшуватися не буде, тобто весь рік його розмір буде такий самий, як і в грудні 2022 року, а саме (Згідно зі ст. 7 Закону “Про Державний бюджет України на 2023 рік”):

ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ У 2023 РОЦІ	ГРИВЕНЬ
загальний розмір	2589,00
для дітей віком до 6 років	2272,00
для дітей віком від 6 до 18 років	2833,00
для працездатних осіб	2684,00
для осіб, які втратили працездатність	2093,00

ПСП

У 2023 році граничний розмір доходу, який дає право на застосування ПСП (п.п. 169.4.1 ПКУ), буде складати:

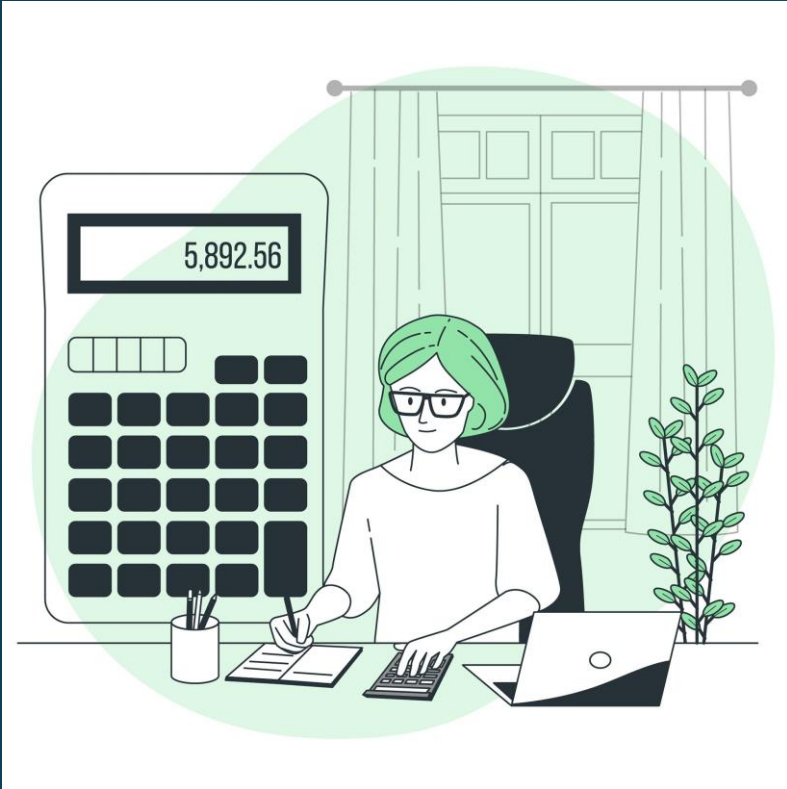
- загальний — 3760,00 грн (2684,00 грн × 1,4 та з урахуванням округлення до найближчих 10 грн);
- для ПСП «на дітей» для одного з батьків — 3760,00 грн × кількість дітей до 18 років. Для другого з батьків — 3760,00

ПСП У 2023 РОЦІ	ГРИВЕНЬ
загальна, 50 % ПМПО	1342,00
підвищена, 150 % загальної	2013,00
підвищена, 200 % загальної	2684,00
загальна ПСП «на дітей», 50 % ПМПО на кожну дитину	1342,00 грн × кількість дітей до 18 років
підвищена ПСП «на дітей», 150 % загальної на кожну дитину	2013,00 грн × кількість дітей до 18 років

ТАРИФНА СІТКА ПОСАДОВИХ ОКЛАДІВ

ТАРИФНІ РОЗРЯДИ	ТАРИФНІ КОЕФІЦІЄНТИ	РОЗМІРИ ПОСАДОВИХ ОКЛАДІВ У 2023 РОЦІ	ТАРИФНІ РОЗРЯДИ	ТАРИФНІ КОЕФІЦІЄНТИ	РОЗМІРИ ПОСАДОВИХ ОКЛАДІВ У 2023 РОЦІ
1	1	2 893	14	2,42	7 001
2	1,09	3 153	15	2,58	7 464
3	1,18	3 414	16	2,79	8 071
4	1,27	3 674	17	3	8 679
5	1,36	3 934	18	3,21	9 287
6	1,45	4 195	19	3,42	9 894
7	1,54	4 455	20	3,64	10 531
8	1,64	4 745	21	3,85	11 138
9	1,73	5 005	22	4,06	11 746
10	1,82	5 265	23	4,27	12 353
11	1,97	5 699	24	4,36	12 613
12	2,12	6 133	25	4,51	13 047
13	2,27	6 567			

СТАВКИ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ

Зобов'язання роботодавця - вирахувати утримання із заробітної плати працівника. В 2023 році утримання, як і раніше, складається з:

- ПДФО (податку на доходи фізичних осіб) - **18%**;
- ВЗ (військового збору) - **1,5%**.

Роботодавці, зобов'язані нараховувати і сплачувати до бюджету єдиний соціальний внесок (ЄСВ).

Це консолідований страховий внесок, який включає соціальний пакет, законодавчо передбачений державою, а саме:

- пенсійне страхування (виплата пенсій);
- страхування на випадок тимчасової втрати працездатності (оплата лікарняних);
- страхування, пов'язане з виникненням нещасних випадків на виробництві.

ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК (ЄСВ)

Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (скор. *ЄСВ*) — консолідований страховий внесок в Україні, збір якого здійснюється в системі загальнообов'язкового державного страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі.

	СТАВКА ЄСВ В 2023 РОЦІ, %	НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ
У загальному випадку	22%	(ч. 5 ст. 8 ЗУ "Про ЄСВ")
Підприємства, установи і організації, які використовують працю осіб з інвалідністю	8,41%	(ч. 13 ст. 8 ЗУ "Про ЄСВ")

- ЄСВ сплачується за рахунок коштів роботодавця
- Розмір єдиного соціального внеску з мінімальної заробітної плати в 2023 році складає*:
 $6\,700 \text{ грн} \times 22\% = 1\,474 \text{ грн}$ (мінімальний ЄСВ)
- Максимальна величина бази нарахування ЄСВ в місяць з 01.01.2023 р. – 100 500 грн
(15 розмірів мінімальної зарплати)
- Максимальний розмір нарахованого ЄСВ в місяць з 01.01.2023 р. – 22 110 грн
(максимальна величина бази нарахування ЄСВ $\times$ 22%)

*Вимоги щодо нарахування ЄСВ на зарплату, що не перевищує розміру мінімальної зарплати, встановленої законом на місяць, не застосовуються до заробітної плати особи з інвалідністю, яка працює на підприємстві, в установі і організації, у фізичних осіб, де застосовується інша ставка ЄСВ (8,41%), та в інших випадках, визначених законодавством.

РОЗМІР ЛІКАРНЯНИХ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРАХОВОГО СТАЖУ

СТРАХОВИЙ СТАЖ, РОКІВ	% ВІД СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ
до 3-х	50 %
від 3-х до 5-ти	60 %
від 5-ти до 8-ми	70 %
більше ніж 8 років	100 %

Крім того, існують певні категорії осіб, які отримують стовідсотковий розмір лікарняних виплат, незалежно від кількості років стажу. Список особливих категорій осіб детально прописаний у статті 17 Закону України № 1105 “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.

Постанова КМУ від 26.09. 2001. № 1266

“Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням”

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПІДТРИМКА
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ

SOCIAL.MIL.GOV.UA

